

Veranderingen binnen het vmbo

Het vmbo staat bijna dagelijks in de publieke belangstelling. Kranten vermelden dat het slecht gaat met het onderwijs, dat de leerlingen geen recht wordt gedaan, en dat de schooluitval te groot is. Vaak staan deze berichten in schril contrast met de mooie initiatieven die er ook zijn.

Door: Alien Zonnenberg

In netwerken van leraren bewegingsonderwijs komen we deze goede initiatiefrijke vmbo-scholen wel vaak tegen. Waar leerlingen op elk niveau mooi onderwijs krijgen, waar veel gebeurt met sporttalenten en waar leerlingen soms een wekelijks aanbod van zes uur bewegen en sport krijgen. Wil de ene school weer terug naar de ouderwetse mavo, de andere vormt een vmbo- boulevard en is daar trots op. Eén ding staat vast; er gebeurt veel in het onderwijs.

In dit artikel ga ik in op de veranderingen binnen het vmbo van de afgelopen jaren. Hoe ziet het vmbo er qua organisatie uit? Wat is er wettelijk door het ministerie van OCW gewijzigd? En op welke manier heeft de KVLO hierop ingespeeld? Ten slotte een blik in de nabije toekomst.

Vmbo algemeen

De belangrijkste verandering van de afgelopen jaren in het vmbo is dat de 58 kerndoelen voor de onderbouw, voor tweederde de in-

houd van het onderwijs bepalen en een derde van de tijd beschikbaar is voor maatwerk. De scholen hebben veel meer vrijheid van inrichting van het onderwijs gekregen en hebben deze vrijheid ook op diverse manieren genomen.

In het onderstaande schema een overzicht van de verschillende klastypen en doorstroommogelijkheden in het vmbo.

Onderbouwprogramma vmbo Bewegen en sport

Voor het programma Bewegen en sport heeft de KVLO in samenwerking met SLO het Basisdocument Bewegingsonderwijs voor de Onderbouw van het Voortgezet Onderwijs ontwikkeld. Hierin staan adviezen voor de inhoud van de lessen bewegingsonderwijs en voor de omvang in onderwijstijd, verdeeld over de diverse activiteitsgebieden. In netwerken voor projecten onderbouw heeft SLO in samenwerking met KVLO mooie praktisch bruikbare projecten voor Bewegen en sport ontwikkeld. Dit is een aanzet geweest met als doel mooie projecten uit te wisselen en elkaars expertise te delen. Informatie over deze projecten kunt u vinden op de website van de KVLO, www.kvlo.nl doorklikken naar onderwijs, doorklikken naar VO en dan onderbouw.

Bovenbouw vmbo LO1

Het schoolexamen LO1 voor lichamelijke opvoeding is inhoudelijk niet veel gewijzigd. De eindtermen zijn zoals u inmiddels weet globaler omschreven en de naam van het sportoriëntatie en -keuze-programma (SOK) is veranderd in de term actuele activiteiten. Zo heet het namelijk ook in het Basisdocument onderbouw VO en de aansluiting is daarmee kloppend.

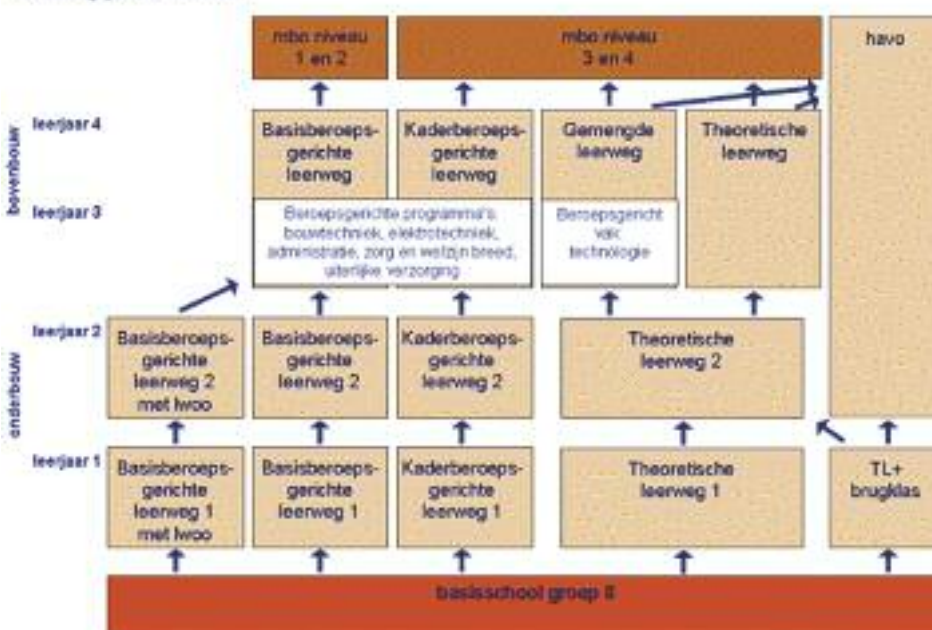
De SLO heeft de Handreiking vmbo LO1 gepubliceerd. Hierin kunt u mooie voorbeelden zien van invulling van het examenprogramma. (Zie Handreiking www.slo.nl zoekfunctie: vmbo LO1 2007 en www.kvlo.nl).

Nieuwe examenprogramma's

Zie voor LO2 in de bovenbouw het artikel van Chris Mooij op pagina 34.

De theoretische leerweg, de gemengde leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg zijn gericht op het middenkader en de vakopleidingen. Doorstroming naar havo is nog steeds mogelijk. De basisberoepsgerichte leerweg is al dan niet met diploma gericht op het assistentenniveau. Het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) wordt binnen alle leerwegen aangeboden en is een zorg op maat pakket voor iedere individuele leerling die daar recht op heeft. Het is op zich geen leerweg. De bestaande Sectoren (zie tabel 2 overzicht

Klastypen vmbo

Schema 1 Klastypen in het vmbo

landbouw	techiek	zorg en welzijn	economie	nw beroepsgericht
landbouw-breed landbouw	bouw-breed bouwtechniek metselen bouwtechniek timmeren bouwtechniek schilderen bouwtechniek meubel- maken bouwtechniek fijnhout- bewerking grafische techniek grafimedia transport en logistiek voertuigentechniek metaaltechniek elektrotechniek installatietechniek instalektro metalektro	uiterlijke verzorging verzorging zorg en welzijn-breed	consumptief-breed consumptieve techniek algemeen consumptief horeca consumptief bakken administratie handel en administratie handel en verkoop mode en commercie	ICT-route sport dienstverlening en veiligheid (SDV) techniek-breed technologie gl intersectoraal

Tabel 2 De sectoren in het vmbo met ieder een eigen examenprogramma

De verschillen tussen LO2 en SDV

De meest kenmerkende verschillen

- omvang onderwijstijd 400 klokuren voor SDV/200 lessen van 50 minuten voor LO2 vmbo
- SDV is een intersectoraal programma met een landelijk eindexamen
- LO2 is een schoolexamenvak met een examendossier
- de programmahoud is totaal verschillend. Beide programma's zijn te vinden op de site van KVLO, SLO en www.eindexamen.nl / zie nieuwe examenprogramma's www.cfi.nl.
- andere doelgroep instroom:
 - GL/TL leerlingen kiezen meer voor LO2 vmbo
 - BB/KB kiezen voor SDV. Leerlingen BB en KB die LO2 vmbo willen doen, mogen dit enkel als extra vak kiezen en krijgen een certificaat in plaats van een cijfer op het diploma
- uitstroomprofielen:
 - SDV-leerlingen worden voorbereid op de uniformberoepen, waaronder het leger en de beveiliging
 - LO2-leerlingen hebben een vooropleiding die kan leiden tot een roc/het cios of havo met BSM. Het doel kan natuurlijk ook zijn dat ze vrijwilliger bij de sportvereniging worden.

Het maken van een keuze voor LO2 of SDV

De vragen die daarbij aan de orde komen binnen de school kunnen de volgende zijn:

- wat zijn de wensen en behoeften van de leerlingen vmbo bij het invoeren van LO2 dan wel SDV?
- de mogelijkheden van de school ten aanzien van menskracht en accommodatie
- wat zijn goede argumenten voor het invoeren van een van de twee?
- wat zijn nu exact de verschillen tussen de twee vakken en waarom zou je de een, dan wel de andere kiezen?
- er zijn inmiddels scholen die beide vakken succesvol aanbieden, in de netwerken voor LO2 en SDV worden scholen daarmee begeleid.

Stand van zaken regelgeving LO2 vmbo en SDV

- beide vakken zijn officieel goedgekeurd als examenvak in 2007 er hoeft geen toestemming te worden gevraagd bij OCW voor invoering.
- begeleiding SDV door steunpunt APS.
- begeleiding LO2 door SLO en KVLO.

van alle sectoren vmbo) te weten: landbouw, techniek, zorg en welzijn en economie zijn uitgebreid met het onderdeel nieuw beroepsgericht. Dit zijn intersectorale programma's waaronder sport, dienstverlening en veiligheid (SDV). Dit nieuwe examenprogramma kan aangeboden worden binnen de kader- en basisberoepsgerichte leerwegen.

Experiment vmbo-mbo2

Sinds de afgelopen jaren loopt er een pilot voor scholen die de leer/werktrajecten willen aanbieden. Dit is een bijzondere route binnen het derde en vierde leerjaar van de basisberoepsgerichte leerweg, met een samenwerkingsovereenkomst tussen de school en een opleiding mbo-niveau 2 aan een aoc of roc tot één geïntegreerde leerroute. Het doel is een doorlopende leerweg voor de individuele leerling. Deze leerlingen krijgen op één locatie les, met één pedagogisch-didactische aanpak en één team vmbo- en mbo-docenten. Meer informatie kunt u vinden op de site van de VO-raad, www.vo-raad.nl.

Nieuw beleid vmbo

Platform Sport Bewegen en Onderwijs
Als opvolger van de Alliantie School en Sport (van 2005-2008) is het Platform Sport Bewegen en Onderwijs geïnstalleerd met als doel de uitvoering van het beleidsprogramma sport bewegen en onderwijs van het kabinet (OCW/VWS, samen met de motie Hamer goed voor € 28 miljoen in drie jaar) in handen te leggen van een groep be-

stuurlijke organisaties en uitvoerende organisaties en kennisinstellingen. Een van de onderdelen uit dit plan is het Beleidskader vmbo. Het NISB gaat in samenwerking met KVLO en de VO-raad een plan uitvoeren om vmbo-scholen actief te ondersteunen bij het motiveren van de inactieve leerlingen om meer te gaan bewegen. Het aanbod voor de enthousiaste leerlingen met affiniteit voor bewegen is al op veel plaatsen goed van de grond gekomen. Maar het stimuleren van juist de inactieve jongeren tot een actieve leefstijl vergt kennis die momenteel niet altijd bij de sectie LO aanwezig is. Iedere pilotschool wordt gefaciliteerd in (taak)uren om de activiteiten uit te denken en op te starten. Waarbij de onderlinge samenwerking tussen scholen in regionale netwerken zal plaatsvinden. De ontwikkeling van de school staat in dit plan centraal, voor het stimuleren van goede binnen- en buitenschoolse activiteiten, waarbij externe sportaanbieders mede een rol gaan spelen. Op basis van succeservaringen kan dit leiden tot een verankering in het schoolbeleid.

Scholen die mee willen doen in deze pilot kunnen zich binnenkort aanmelden via de site van NISB en KVLO. U kunt daar ook meer informatie krijgen.

Correspondentie:

alien.zonnenberg@kvlo.nl

Voorkom:

**Hoofdpijn - vermoeidheid - oorsuizingen
stemproblemen en gehoorschade**

Bel: 0497-387005 of kijk op
www.stille-sportzaal.nl

info@acour.com
www.acour.com

TRENOMAT SCHEIDINGSWANDEN

**De jongste generatie zaalscheidingen
Trenomat Acoustic®**

- Geluidsreductie en geluidsabsorptie in alle zaaldelen door akoestisch wandmateriaal!
- Ook voor renovatie en verbeteren van de akoestiek in bestaande accommodaties!

De Graaf en van Stijn BV
Postbus 32
2420 AA Nieuwkoop
Tel: (0172) 57 97 20
Fax: (0172) 57 26 70
www.trenomat.nl
info@trenomat.nl

Al 40 jaar gespecialiseerd in nieuwbouw & onderhoud